

innokaupungit

Lapin hyvinvoinnin ja terveyden TKI- keskittymä – tarpeet ja mahdollisuudet

Pirjo Kutinlahti

Lapin sosiaali- ja terveysturvan Syyspäivät 14.-15.9.2023

Euroopan unionin
osarahoittama

 ROVANIEMI

LAPIN LIITTO

Innokaupungit

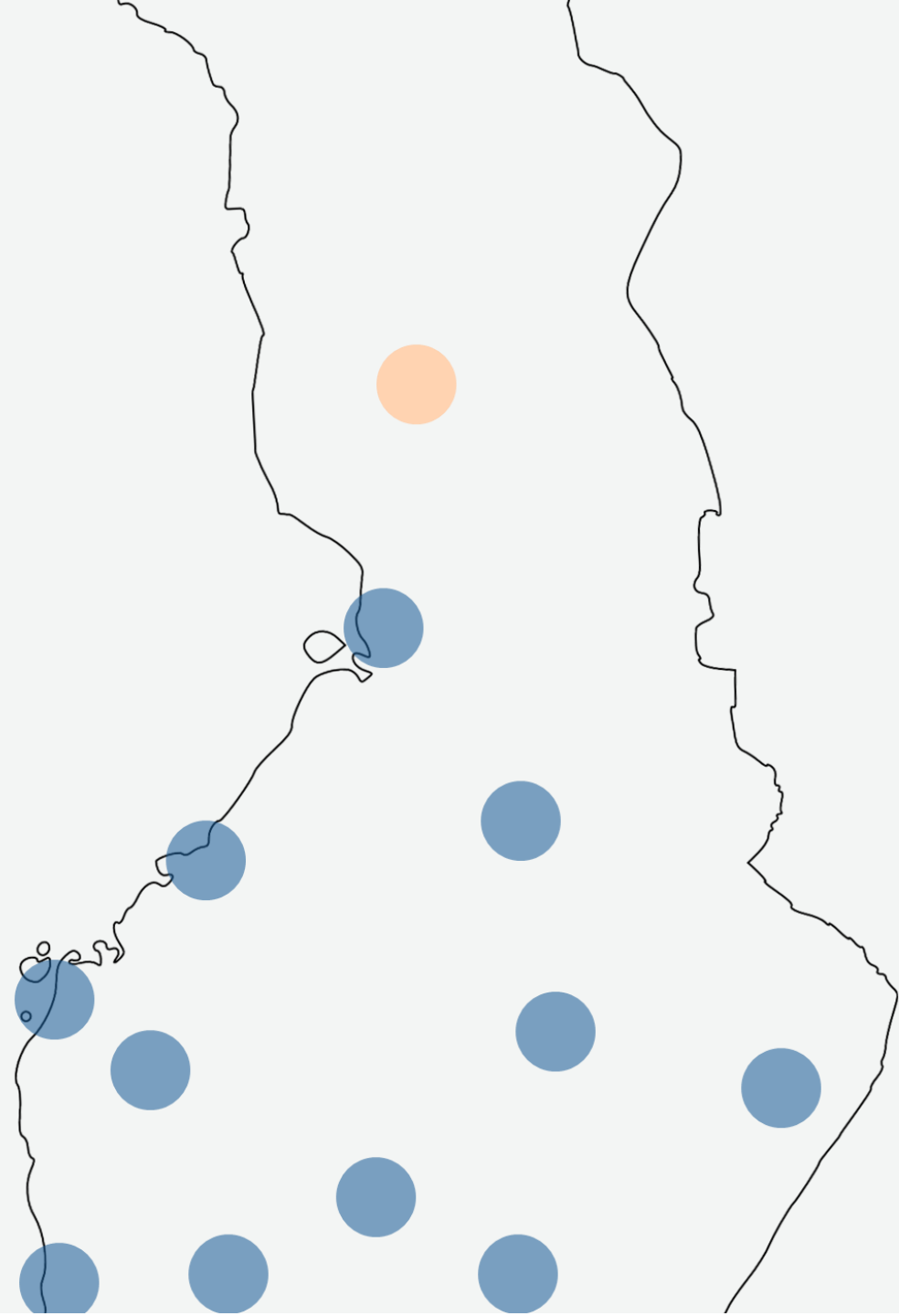
Rovaniemi on mukana 16 kaupunkiseudun muodostamassa Innokaupungit kehittämissuunnitelmassa 2021-2027. Ohjelmaa hallinnoi työ- ja elinkeinoministeriö ja sen tavoitteena on edistää alueen osaamisvahvuuksiin perustuvia innovaatioympäristöjä ja kansainvälisesti kiinnostavia innovaatio- ja liiketoimintaekosysteemejä.

Rovaniemen painopistealoja ovat:

Arktinen matkailu

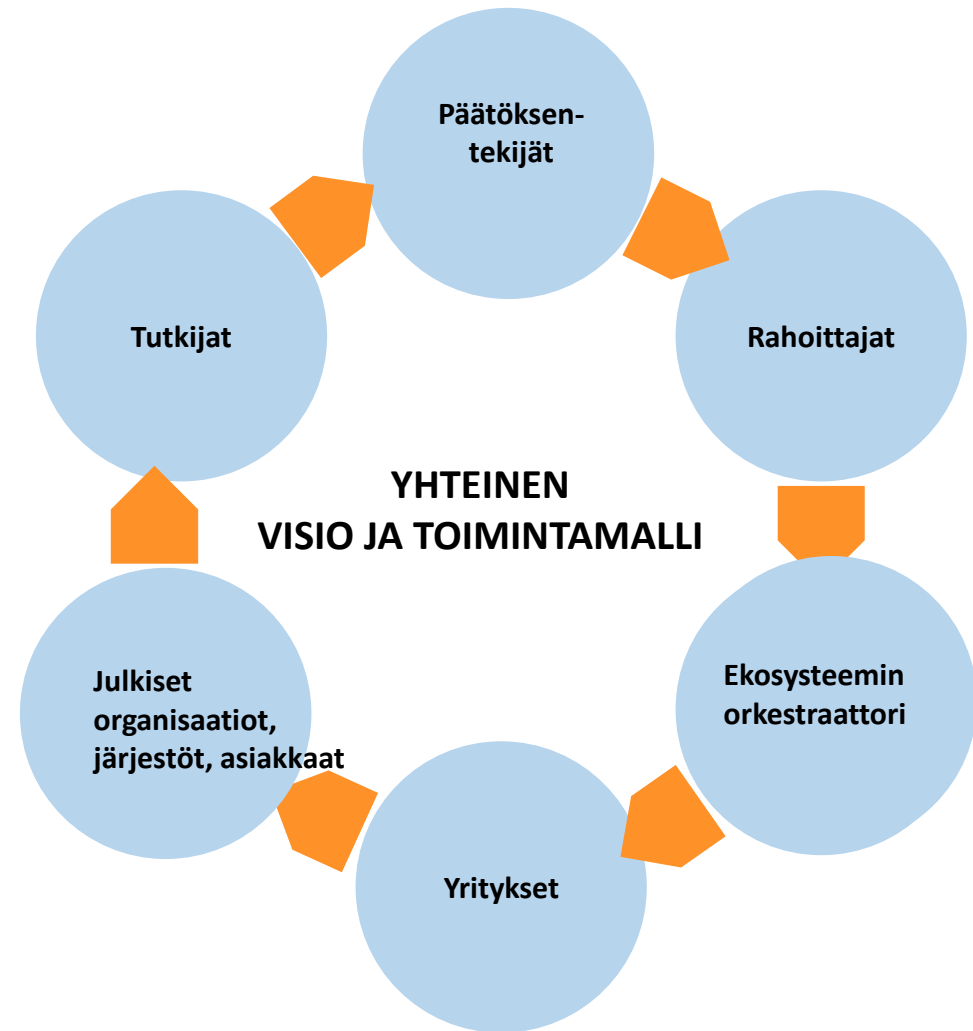
Tulevaisuuden hyvinvointipalvelut ja

etäisyyksien hallinta

Innovaatio- ekosysteemit

- Innovaatioekosysteemit ovat yritysten, tutkimusorganisaatioiden, muiden julkisten organisaatioiden, rahoittajien sekä asiakkaiden muodostamia verkostoja
- Ekosysteemissä voi olla useita rinnakkaisia verkostorakenteita, joita yhdistävät jaettu visio, yhteiset tavoitteet ja toimintamalli.

Rovaniemen ekosysteemisopimus: Tulevaisuuden hyvinvointi ja etäisyyksien hallinta –ekosysteemin painopistealueet

Painopistealueet

Toimenpidealueet

Innovaatiokyvyt ja toimintamallit

Verkostot ja osaajat

Kehitys- ja kokeiluympäristöt

Yritysten TKI-toiminnan aktivointi

Tavoiteltavat tuotokset

Uudet hyvinvoinnin, terveyden ja liikunnan palvelut

Sosiaaliset innovaatiot

Uudet yritykset ja uusi liiketoiminta

Läpileikkaavina: etäisyyksien hallinta, digitalisaatio ja osaava työvoima

innokaupungit

Lapin hyvinvoinnin ja terveyden TKI-keskittymän valmistelu

Ideointivaihe

Syksy 2022-kevät 2023

Euroopan unionin
osarahoittama

Ideointivaiheen valmisteluryhmä

- Pirjo Kutinlahti - Rovaniemen kaupunki
- Mikko Häikiö, Miia Palo, Liisa Niiranen, Rea Karanta, Tuuli Miettunen - Lapha
- Terhi Holappa, Hannele Keränen - Lapin amk
- Jaana Leinonen, Satu Pesola - Lapin yliopisto

Lapin hyvinvoinnin ja terveyden TKI-keskittymä

Lapland Health and Wellbeing Hub

Arctic Sport and Healthy Active Lifestyle Hub

Toimijaverkostoja, toimijaorganisaatioita, yksittäisiä toimijoita

TKI-Keskittymän tavoitetilasta ja tehtävistä

- Suuntaa ja ohjaa TKI-toimintaa ja kehittämistä tarvelähtöisesti, kansalliset linjaukset, lappilaiset arvot ja vahvuudet huomioiden
- Tarjoaa kestäviä yhteistyön ja yhteiskehittämisen rakenteita ja verkostoja
- Kokooa TKI-voimavaroja (portfolio/hankeperhe-ajattelu) ja tehostaa toimintaa päällekkäisyyden välttämiseksi
- Kehittää ja pilotoi uusia ratkaisuja ja palveluita
- Jakaa tutkimustietoa, hyviä käytäntöjä ja viestii monipuolisesti
- Tukee kansallisessa ja kansainvälisessä yhteistyössä (ikkuna ulospäin)

Valmisteluprosessi

Kevät 2023

**Ideointi-
vaihe**

- Perustelu
- Sidosryhmät
- Alustavat kehittämiskärjet
- Hankevalmistelu Wellbeing CoDe

- Täydentävät haastattelut 4-5/2023
- Ohjausryhmän 8.5. linjaukset
- Yhteenveto ideavaiheen tuloksista (kesäkuu)
- TKI-keskittymän konseptointihanke Lapin amk + Lapin yliopisto (Ekosysteemisopimuksen hankerahoitushaku 5/2023)

Syksy 2023

**Jatkosuun-
nittelu**

- Tarve, visio, kehittämiskärjet, toimijat ja toimijoiden roolit
- Tiekartta 2024-2026
- Hankevalmistelu Käynnistyshanke

- Lapin hyvinvointipäivät – Yhdessä hyvinvointia Lappiin 16.-17.8.2023
- TKI-keskittymän käynnistyshanke Lapin amk, Lapha, Lapin yliopisto (EAKR hankerahoitushaku 9/2023)
- Wellbeing CoDe -Lapin hyvinvoinnin ja terveyden TKI-keskittymän konseptointihanke ?

Kevät 2024->2026

Käynnistys

- Toimijoiden ja toiminnan aktivointi ja pilotointi
- Toiminta- ja rahoitusmallin täsmentäminen

- Hankkeen käynnistys 3/2024 (pilotointi mukana!)

Ideavaiheessa nousseita alustavia kehittämiskärkiä

Aktiivisena ikääntyminen

- Osallistaminen ja ennaltaehkäisevä, toimintakykyä edistävä toiminta
- Varhainen palvelutarpeen tunnistaminen ja oikea-aikainen toiminta
- Ikääntyvien hoito- ja palveluketjun mallintaminen kotihoidossa ja asumispalveluissa ml. terveydenhuollon ja sosiaalipalveluiden välinen yhteistyö
- Kansallisen ikäteknologialinjauksen sekä Kansallisen ikäohjelman jalkautus [Lapin erityistarpeet huomioiden](#)

Hyvinvoivat lapset, nuoret ja perheet

- Sosiaalisen eristyneisyyden vähentäminen
- Mielen hyvinvointia tukevat toimet, matalan kynnyksen mielenterveyspalvelut ja niihin ohjaus
- Varhaiskasvatus (kunnat)
- Ennakoiva nuorisotyö ja nuorten tukeminen haastavissa elämäntilanteissa
- Päihdepalveluiden yhtenäistäminen ja matalan kynnyksen palveluiden kehittäminen
- Vammaisten hoito- ja palveluketjun kehittäminen

Hyvinvoinnin johtaminen, hyvinvointitieto ja vaikuttavuus

- Hyvinvointijohtaminen ja vaikuttavuuden arviointi
- Palveluiden muotoilu ja toimintamallit
- Hyvinvointioikeus, julkiset hankinnat, sopimuksellinen johtaminen
- Hyvinvoinnin asiakkuus
- Hyvinvointianalytiikka ja tiedolla johtaminen

OMAEHTOINEN JA YHTEISÖLLINEN TERVEYDEN JA HYVINVOINNIN EDISTÄMINEN

Priorisoidaan terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä, sairauksien ennaltaehkäisyä ja omaehtoista hallintaa

- Mahdollistetaan yksilöille aktiivinen rooli ja rakennetaan oikea-aikaiset palvelut ihmiskeskeisesti
 - Liikunta, liikkuminen, ravitsemus, taide ja kulttuuri hyvinvoinnin edistämisessä
 - Osallistaminen, sosiaaliset suhteet ja yhteisöllisyyden tukeminen

DIGITAALISTEN TOIMINTAMALLIEN KEHITTÄMINEN JA JALKAUTTAMINEN, TEKNOLOGIAN KÄYTTÖÖNOTTO JA HYÖDYNTÄMINEN, DIGISYRJÄYTYMISEN EHKÄISEMINEN

LAPIN ERITYISPIIRTEET JA TARPEET – Etäisyyksien hallinta, rajayhteistyö, saamelaiskulttuuri

Wellbeing CoDe – Lapin Hyvinvoinnin ja terveyden TKI-keskittymän konseptin kehittäminen

- Rahoituslähde: Rovaniemen ekosysteemisopimuksen hankerahoitushaku 2023
- Ryhmähanke – Lapin yliopisto ja Lapin AMK
- Hankkeen suunniteltu kesto 1.10.2023-31.3.2024

Syksy 2023

**Jatko-
suunnittelu**

- Tarve, visio, kehittämiskärjet, toimijat ja toimijoiden roolit
- Tiekartta 2024-2026
- Hankevalmistelu Käynnistyshanke

Wellbeing CoDe –hankkeen tavoitteet

Päätavoite

- edistää ja tukea hyvinvoinnin ja terveyden TKI-keskittymän rakenteiden ja toiminnan pitkäjänteistä kehittämistyötä

Osatavoitteet

- tuoda laajemmin tunnetuksi hyvinvoinnin ja terveyden TKI-keskittymän suunnittelua, osallistaa Lapin alueen eri tahoja ja toimijoita suunnittelutyöhön
- tuottaa monialaisia näkemyksiä hyvinvoinnin ja terveyden TKI-keskittymän toiminnan tarpeista, mahdollisuuksista, toiminnan tarkoituksesta ja tavoitteista
- vahvistaa alan toimijoiden verkostoitumista yhteistyötä keskittymän rakentamiseksi ja toiminnan käynnistämiseksi,
- muodostaa alustava malli Lapin hyvinvoinnin ja terveyden TKI-keskittymän konseptista jatkokehittämistä varten.

Wellbeing CoDe työpaketit

- TP 1 – Toimijaverkoston kokoaminen ja tarpeiden kartoittaminen
- TP 2 – Lapin hyvinvointihaasteiden ja -tarpeiden sekä toimintaympäristön kartoitus ml. muiden pohjoismaisten johtavien keskittymien benchmark
- TP 3 – Vision kiteyttäminen, toimijoiden roolit ja konseptin mallintaminen
- TP 4 – Hankkeen koordinaatio ja viestintä

Työpakettien toteutus yhteistyössä yliopiston ja AMK:n kesken

innokaupungit

Euroopan unionin
osarahoittama